

Preek over 1 Petrus 1, 4 en 5 – gehouden op 31 december 2000.

Thema: Behaalde resultaten in het verleden bieden 100% garantie voor de toekomst.

Orde van dienst:

Voorzang: Psalm 150

Votum en Groet

Zingen: Psalm 147, 4 en 5

Gebed om het licht van de Heilige Geest

Schriftlezingen: Psalm 138 en 1 Petrus 1,1-9

Zingen: Psalm 138, 2 en 4

Preek over 1 Petrus 1, 4 en 5 Zingen: Gezang 480, 1. 4 en 5

Dankzegging en voorbeden

Inzameling der gaven

Geloofsbelijdenis

Zingen: Gezang 477

Zegen

Zingen: Gezang 456,3

(De psalmen en gezangen zijn gekozen uit het Liedboek voor de Kerken)

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

De oudejaarsavond is altijd weer een moment om de balans op te maken van het jaar dat voorbij ging.

De balans opmaken – dat is eigenlijk een term uit de financiële wereld.

Heeft u het in dat opzicht een beetje goed gedaan dit jaar?

Niet onderuit gegaan op de beurs?

Niet de dupe geworden van de slechte resultaten van de IT-fondsen – World On Line en Baan en zo?

Want de beurs heeft niet zo'n goed jaar achter de rug.

Voor het eerst in tien jaar is de AEX lager geëindigd dan vorig jaar.

En met name beleggers in informatietechnologiefondsen hebben behoorlijk verlies geleden.

Nu zeggen experts dat dit ook wel eens moest gebeuren en dat we nu weer met beide benen op de grond staan.

En, zeggen ze, als je over een periode van tien jaar kijkt dan hebben beleggers in beursfondsen financieel toch heel wat beter geboerd dan de mensen die hun geld gewoon ouderwets op een spaarrekening bij een bank hebben staan.

Overigens voegen ze er dan wel weer aan toe dat behaalde resultaten in het verleden geen garantie bieden voor de toekomst.

Zo'n standaardzin waar men zich aan alle kanten mee probeert te dekken.

Ja, dat is zo'n zinnetje dat we ook het afgelopen jaar weer tot vervelens toe hebben gehoord in allerlei reclames die ons probeerden over te halen ons geld in één of ander fonds te beleggen of bij een beleggingsmaatschappij onder te brengen.

Behaalde resultaten in het verleden bieden geen garantie voor de toekomst.

En ik denk dat daarmee ons leven eigenlijk heel raak is getypeerd.

Er is niets dat ons een zekere toekomst garandeert.

Meer dan een halve eeuw vrede is geen garantie dat we nooit weer een oorlog zullen meemaken.

Een jarenlange goede gezondheid is geen garantie dat we niet ziek en zelfs ernstig ziek zullen worden, lichamelijk of psychisch.

Een harmonieus huwelijks- en gezinsleven is geen garantie dat we gespaard blijven voor gebeurtenissen die dat onder een enorme spanning zetten.

Een fijne werkkring waarin we volop gewaardeerd worden is geen garantie dat ons daar in de toekomst nooit het leven zuur gemaakt zal worden.

Warmte gevonden hebben in een positieve kerkelijke gemeenschap is geen garantie tegen conflicten die de blijdschap van het kerklidmaatschap verstoren.

Goede resultaten in het verleden bieden geen garantie voor de toekomst.

Wat in de financiële wereld geldt, geldt in wezen overal.

Er is geen absolute zekerheid te vinden.

Als u alles wat u dit jaar meemaakte op een rijtje zet en u sluit het jaar 2000 af met een positief saldo, kan niemand u verzekeren dat het in 2001 net zo verder gaat.

En als u terugkijkt op een jaar vol teleurstellingen en tegenslagen, kan niemand u garanderen dat in het komende jaar de lijn positief wordt omgebogen.

Alle zekerheden van ons leven zijn relatief, betrekkelijk.

Het leven is per definitie wisselvallig.

Zomaar, plotseling kan ons de bodem onder onze voeten worden weggeslagen.

Denk maar aan die prachtige zonnige dag in mei, toen in Enschede een hele woonwijk zomaar werd weggevaagd door die vreselijke vuurwerkramp.

In enkele momenten werd het leven van talloze mensen compleet op z'n kop gezet.

En er is geen regelgeving en geen veiligheidssysteem dat zo iets kan voorkomen.

Meestal denken we daar niet bij na.

Zeker niet als het ons goed gaat.

Rampen, ziekten, tegenslagen – dat overkomt anderen.

Het raakt ons – de ene keer wat dieper dan de ander.

Maar dan worden we zo gemakkelijk weer opgeslokt door ons goede leven, dat het weer uit onze gedachten wegglijdt.

Als je plezier hebt in het leven en je geniet ervan, dan kun je toch niet constant denken: *Wacht even! Het kan ook anders! Het kan ook heel wat slechter!*

Dan heb je toch geen leven?

Inderdaad, zulke mensen zijn er ook.

Ze kunnen niet genieten van de fijne dingen die ze meemaken, omdat ze al bij voorbaat denken: *Dit kan niet goed blijven gaan! Er zal vast wel iets gebeuren waardoor het kapot gaat en ophoudt! Het gaat eigenlijk al veel te lang goed!*

En ze kennen voortdurend de spanning door wat komen kan.

Maar hoe kan een mens leven zonder de fundamentele onzekerheid van het bestaan te ontkennen en zonder er van slag van te raken?

Die vraag zou ik u graag op de laatste avond van het jaar willen voorhouden.

En op die vraag heb ik een antwoord gevonden in dit woord van de apostel Petrus.

Of eigenlijk is dit het antwoord dat we bij alle schrijvers van het NT tegenkomen.

Want het gaat hier om het geloof dat ze allen met elkaar delen.

Maar ieder heeft er weer z'n eigen beelden voor gevonden, om dat geloof in uit te drukken.

En vanavond hoop ik u duidelijk te maken wat de kracht en de rijkdom is van de beelden waar Petrus voor gekozen heeft.

Maar misschien mag ik toch eerst nog even ingaan op dat wat Petrus deelt met Paulus en Johannes en de schrijvers van de evangeliën.

Het hele Nieuwe Testament is nl. één rijk getuigenis van de zekerheid die het geloof in Jezus Christus ons te bieden heeft.

Bij Petrus en de andere apostelen en evangelisten is er totaal geen enkele twijfel over de toekomst.

Zij weten zich absoluut zeker van de goede afloop van de geschiedenis en van hun eigen leven. Ab-so-luut zeker!

En ik zou het heerlijk vinden als u vanavond met diezelfde zekerheid naar huis gaat en daarmee het oude jaar afsluit en het nieuwe jaar er mee kunt beginnen.

Maar zo'n zekerheid kan eenvoudig geen aardse zekerheid zijn.

Geen zekerheid die je kunt ontfangen aan iets in deze wereld, aan iets binnen de grenzen van ons eigen bestaan.

En het is daarom naar bijbelse maatstaven ook zo dwaas om daar wel garanties in te zoeken.

We worden altijd maar weer gewaarschuwd om niet te bouwen op alles wat onze wereld te bieden heeft.
En toch is dat wat we telkens en telkens weer om ons heen zien gebeuren.
Bouwen op de wetenschap.
Bouwen op statistieken.
Bouwen op militaire machtsmiddelen.
Bouwen op programma's van politieke partijen.
Bouwen op wat de meerderheid denkt en vindt en doet.
Bouwen op mensen en menselijke mogelijkheden.
We zien het om ons heen gebeuren en we doen er zelf zo gemakkelijk aan mee.
Want wat we zien, dat geeft ons houvast.
Daar kunnen we wat mee.
Als iets of iemand ons imponeert, dan laten we ons zo gemakkelijk inpakken.

Maar de Bijbel zegt: Alle menselijke mogelijkheden zijn beperkt en bedrieglijk.
Je kunt er geen staat op maken.
Alle vlees – al het menselijk kunnen – is als gras.
Het verdort soms waar je bij staat en het houdt geen stand.

En toch is er een zekerheid die vast en solide is.
Petrus drukt die zekerheid die we als gelovigen mogen kennen op verschillende manieren uit.
Allereerst heeft hij het over hoop.
Dat is een woord dat we in onze wereld opnieuw moeten leren spellen.
Of laat ik het anders zeggen: hier in de kerk wordt met hoop en hopen totaal iets anders bedoeld dan buiten de kerk.

Hebt u op 1^e Kerstdag nog naar de Koningin geluisterd?
Haar Kerstboodschap stond dit jaar vol van hoop.
Ze heeft het woord hoop wel achttien keer gebruikt, had iemand nageteld.
En toch – het spijt me dat ik het zeggen moet – toch was haar boodschap niet echt vol van hoop.
In ieder geval niet van de hoop die ons met Kerst geboden is.
De Koningin had het over hopen als een instinctief opkomen tegen hopeloosheid, eenvoudig vanuit geloof in het leven zélf.
En ze sprak over het doorgeven van deze hoop van generatie op generatie in een opvoeden tot zelfvertrouwen.
En daarmee verankerde ze de hoop in de mogelijkheden en dus onmogelijkheden van mensen.
En dat maakt deze hoop per definitie tot een onzekere verwachting.
Het lijkt zo ontzettend veel op de wens die de vader is van de gedachte.
Omdat je iets mist wil je zo dolgraag dat het anders is, dat je gaat denken dat het ook ooit eens anders wrdt.
Want het kan toch zeker niet zo blijven zoals het nu is?
Als we een beetje nadenken weten we toch allemaal dat het niet zo mag blijven?
Maar dan zullen we met elkaar toch ook wel zo verstandig is om er voor te zorgen dat het zo niet blijft?
Het zal toch ooit wel goed komen?

Voor de gelovigen van het NT is ons leven ook gestempeld door hoop.
Maar die hoop is een absoluut zekere verwachting.
Die verwachting richt zich op feiten en gebeurtenissen die nog moeten plaats vinden en die nu nog niet te zien en te ervaren zijn.
Die verwachting richt zich naar voren, naar de toekomst.

Maar de zekerheid van die hoop is gebaseerd op iets uit het verleden.
In het NT wordt de hoop niet geboren uit een gevoel van verlies of gemis.
Maar ze komt voort uit de zekerheid over feiten.
De hoop van gelovigen is nl. geworteld in alles wat met Christus is gebeurd – zijn geboorte, zijn leven, zijn sterven aan het kruis, zijn opstanding uit de dood en zijn glorieuze intocht in de hemel, waar Hij nu zit aan Gods rechterhand.
De hoop van Petrus en Paulus en alle gelovigen is gegrond op alles wat God gedaan heeft in en door Chris-

tus.

Dat heeft een beslissende wending in de geschiedenis teweeggebracht.

Zo beslissend dat Petrus spreekt van een compleet nieuw leven, waarin we opnieuw geboren zijn.

Wat er in en door Christus gebeurde is zo fundamenteel, zo beslissend, dat dit alleen maar uit één lopen op de rijkdom van Gods voltooide Koninkrijk.

De zekerheid van de bijbelschrijvers zou ik willen omschrijven in een zin, die haaks staat op die in de reclameboodschappen van beleggingsmaatschappijen: *Goede resultaten uit het verleden bieden 100% zekerheid voor de toekomst.*

Want, roepen alle apostelen en evangelisten in koor, u denkt toch niet dat God zoveel heeft geïnvesteerd in de toekomst van zijn schepping – het leven van zijn eigen Zoon – om het dan nog mis te laten gaan?

Dat is voor ieder die God een beetje kent onvoorstelbaar!

Het resultaat van Christus' optreden biedt 100% zekerheid voor de toekomst.

En daarom durven de bijbelschrijvers het aan om te zeggen dat de nieuwe tijd al is aangebroken.

Maar die nieuwe tijd wordt gekenmerkt door de spanning tussen twee polen: tussen dat wat *al* gebeurd is en dat wat er *nog niet* is.

Het oude is *al* voorbijgegaan en het nieuwe is *al* gekomen.

De macht van Satan, Gods grote tegenstander, is *al* gebroken.

Hij is *al* uit de hemel gestoten – Openbaring 12 – weet u nog dat we daarmee dit jaar zijn begonnen?

En wie gelooft in Christus is *al* bevrijd van het oordeel.

Zijn leven is *al* gered.

Dat is de ene pool.

Maar – en dat is de andere pool – de zorgen en moeiten van dit leven zijn *nog niet* over.

Ons leven is *nog niet* verheerlijkt.

Het Koninkrijk van God is *nog niet* voor ieder onmiskenbaar zichtbaar.

En omdat het zover nog niet is, staat ons geloof onder druk.

En toch – als u in geloof oog hebt gekregen voor de machtige dingen die al zijn gebeurd, dan kunt u door het geloof leven met de spanning van wat nog niet zover is.

Want u weet, u gelooft: *De goede resultaten die Christus behaalde in het verleden zijn 100% garantie voor de toekomst!*

Petrus spreekt in dit verband over een erfenis, die we als gelovigen ontvangen hebben.

Een prachtig beeld.

Erfenis betekent: als kinderen van God hebt u nog iets groots te wachten.

Want uw leven wordt voltooid, het komt helemaal af, het wordt ooit gaaf.

En u zult uw plek krijgen in de hemelse wereld van God.

We erven het eeuwige leven, het leven dat niet meer stuk te krijgen is.

Ja, dat woord erfenis is voortreffelijk gekozen door Petrus.

Want daarin zit helemaal die spanning die het leven van de nieuwe tijd sinds Christus karakteriseert – de spanning tussen het *al* en het *nog niet*.

Want je kunt vandaag al erfgenaam zijn en toch de erfenis nog niet hebben.

Uw naam kan vastliggen in het testament van degene die u zijn vermogen of een gedeelte daarvan wil nalaten.

Er is een grote som van geld op uw naam vastgezet.

Maar u kunt er nog niet over beschikken.

U hebt het nog niet in handen.

Toch zal dat uw leven stempelen.

Als je t.z.t. zult kunnen beschikken over een aanzienlijk bedrag – zeg een ton – dan heb je daar nu al plezier van.

Of niet soms?

En toch – een aardse erfenis blijft nog altijd onzeker.

Misschien is er wel niet veel meer van over tegen de tijd dat de erflater sterft.

Of misschien wordt het testament nog wel veranderd, zodat u minder krijgt of helemaal niets meer.
Daar weten lezers van detectiveromans alles van.

Maar van de erfenis waar Petrus het over heeft geldt dat allemaal niet.
Want ze is veilig en onaantastbaar weggeborgen.
Ver buiten het bereik van deze wereld en ver boven alle wisselingen en spanningen van dit aardse leven uitgeheven wordt onze erfenis bewaard in de hemel.
Daar kan niemand bij om er iets aan te veranderen of om het daar weg te stelen.
Er is van risico's totaal geen sprake meer.
De erfenis staat of valt met Christus, die door de dood is heengegaan en als overwinnaar voor eeuwig in de hemel troont.

Goed, dat mag dus zeker zijn.
De erfenis – de rijkdom van een leven met God is gegarandeerd.
De erfenis is safe.
Maar hoe staat het met de erfgenamen?
Hoe staat het met ons?
Zijn wij zelf niet de onzekere factor?
Petrus gaat het verderop in dit hoofdstuk en in deze brief nog hebben over verzoeking en beproeving.
Komen we daar zonder kleerscheuren doorheen?
De goede dingen die we in het afgelopen jaar genoten – doen die ons niet gemakkelijk onze God vergeten?
En de tegenslagen die we ondervonden – kwamen die niet tussen God en ons in te staan?
Raken we niet heel gemakkelijk bij God vandaan?
Of lopen we niet al te vaak bij Hem vandaan?

Maar dan lezen we bij Petrus die kostelijke verzekering, dat niet alleen de erfenis daarboven safe is, maar dat ook de erfgenamen hier beneden bewaard worden.
Want inderdaad, de erfgenaam is meer in gevaar dan de erfenis.
Maar hij wordt dan ook met nog meer inzet bewaard dan de erfenis.
Voor de erfenis gebruikt Petrus het woord opbergen, zoals je iets in een kast legt.
Maar voor de bewaring van de erfgenamen gebruikt Petrus een militaire uitdrukking, die zoveel betekent als bewaking.
De erfgenamen hebben te kampen met vijandelijke aanvallen van de tegenstander.
We worden in verzoeking gebracht om onze zekerheden ergens anders te zoeken dan in wat God ons te bieden heeft.
Of om God niet dat vertrouwen te geven dat Hij waard is.
Maar dan mogen we daarbij rekenen op Gods bewaring.
Wij worden zo door Hem bewaakt dat de erfenis ons niet zal ontgaan.

Hoe?
Van Gods kant gezien: door zijn kracht.
Dat geeft aan hoe zwaar de verzoeking en de beproeving kan zijn.
Er is werkelijk Goddelijke kracht nodig om ons vast te houden, dat we niet wegglijden.
Maar God zet die kracht dan ook volop in.

Maar er zit ook de andere kant van ons geloof aan.
We worden in Gods kracht voor de erfenis bewaard door ons geloof.
Andere bijbelschrijvers spreken dan over het zichzelf bewaren van de gelovigen.

Voor wie zichzelf een beetje kent kan dit opnieuw spanning oproepen.
Want is ons geloof wel sterk genoeg?
Blijven we dan opnieuw in alles toch zelf de onzekere factor?
Maar zo is het toch niet.
Want geloven is niet uw eigen bijdrage aan uw behoud en aan de goede afloop van uw leven.
Geloven is juist belijden dat er van u in dit opzicht niets te verwachten is.
Geloven is u toevertrouwen aan die geweldige kracht van God.

Geloven is gaan staan op de belofte van onze Heer: *Mijn schapen horen naar mijn stem ... en Ik geef hun eeuwig leven en zij zullen zeker niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit mijn hand roven. Wat mijn Vader Mij gegeven heeft, gaat alles te boven en niemand kan iets roven uit de hand van mijn Vader.* Daarop mag ons geloof zich richten – op die dubbele verzekering, dat niets kan worden geroofd uit de hand van de Zoon en dat niets kan worden geroofd uit de hand van de Vader. En zo wordt 'k ons geloof volledig omsloten door die ongekennde kracht van God.

En als we dan vanavond inderdaad de balans van het afgelopen jaar opmaken?

Wat is dan het belangrijkste waar we naar moeten kijken?

Is dat niet of we het geloof hebben bewaard?

Dat we door God bij ons geloof zijn bewaard?

Het geloof dat het ons laat uithouden in de spanning tussen de tijden van Christus' hemelvaart en zijn wederkomst?

Het geloof dat weet van wat al tot stand is gekomen en van wat ons al gegeven is, zodat er bij alles wat ons plagen kan een niet te doven blijdschap die verankerd is in wat Christus hééft gedaan?

Het geloof dat zich ook realiseert dat er ook sprake is van een *nog niet* zonder dat dat ons tot wanhoop leidt?

Maar dat ermee rekent dat de behaalde resultaten uit het verleden 100% zekerheid bieden voor de toekomst?

Alleen in dat geloof kunnen we ook vol goede moed verder gaan met ons leven, temidden van gevaren en verleidingen, met taken en zorgen, met strijden en lijden.

Ons einde en ons begin zij in de naam van de Heer, die hemel en aarde gemaakt heeft, die trouw blijft tot in eeuwigheid en die het werk van zijn handen niet loslaat.

AMEN.